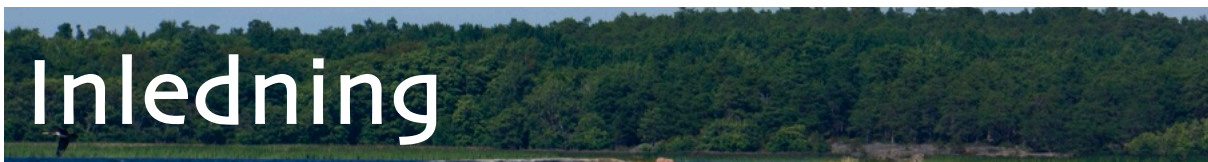

Skärgårdslag

Skärgårdsungdomars
tankar

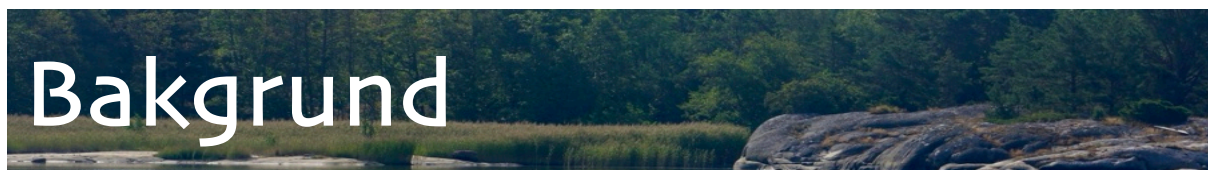

Inledning

Ålands landskapsregering ska under denna mandatperiod arbeta för att ta fram och anta en skärgårdslag.

Därmed såg SKUNK det som viktigt att förmedla skärgårdsungdomarnas tankar kring vad som är viktigt i en sådan, speciellt utifrån Barnkonventionen, men även för andra områden. Vid två tillfällen har skärgårdslagen diskuterats med unga, dels under en skolträff med Kumlinge och Brändös högstadier och dels vid SKUNKs årsmöte.

Bakgrund

Skärgårdslagen antogs i Finland 1981. Den förpliktar staten och kommunerna att arbeta för att trygga näringarna, trafikförbindelserna och övrig infrastruktur, servicen och miljön i skärgården. På Åland har ingen lag funnits men är nu planerad att ta fram och antas.

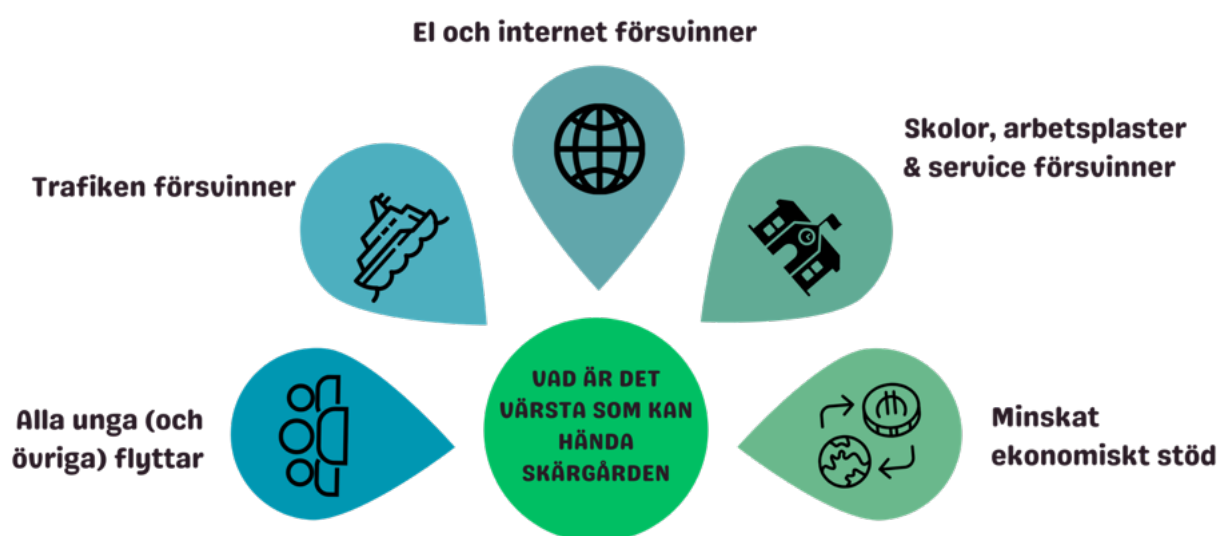
Syftet med den finska skärgårdslagen är att trygga näringarna, servicen, miljön trafikförbindelserna och övrig infrastruktur i skärgården. Den lyfter även på att stat och kommun bör sträva efter att bevara den fasta bosättningen i skärgården genom att skapa tillräckliga möjligheter till inkomst, samfärdsel och basservice samt att skydda skärgårdens landskap och natur från miljöskador.

Det finns även tryck från Europeiska unionen att medlemsländerna ska sträva efter att minska eftersläpningen i de minst gynnade regionerna. Särskild hänsyn tas bland annat till regioner med allvarliga och permanenta naturbetingade eller demografiska nackdelar, bland annat skärgårdsregioner.

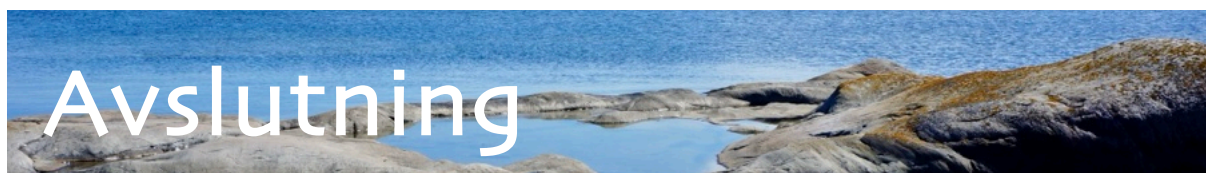
Det är relevant att höra barn och unga som berörs utifrån barnkonventionen, och då särskilt artikel 2, 3, 6 och 12. Artikel 2 handlar om att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Artikel 3 lyfter fram att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Det innebär att det behöver gå att visa att barnen faktiskt är satta i främsta rummet. Artikel 6 handlar om att alla barn har rätt till utveckling, vilket bland annat innebär att barn ska ha en bra barndom. Slutligen belyser artikel 12 att barn har rätt att säga hur de vill ha det och att vuxna, politiker och andra med bestämmandemakt ska fråga barn vad de tycker i frågor som berör dem.

Båda tillfällen hade likande format. Efter en kort introduktions film från civilminister Ingrid Zetterman och en genomgång av hur Finlands skärgårdslag ser ut och olika områden som kan vara relevanta att reflektera kring fick ungdomarna diskutera kring vad som är det värsta som kan hända i skärgården. Nedan visas de fem viktigaste punkterna, vid de två tillfällena var det ytterst samstämmigt kring vad som ansågs vara det värsta som kunde hända skärgården där minskningar av olika resurser är den största farhågan.

Steg två under workshoparna var att hitta lösningar till de olika problemen. Det var både kopplat till de ovan nämnda områdena, men även annat. Generellt handlar tankarna om att skärgården behöver resurser och att det är viktigt att hålla en tillräckligt hög livskvalité för att få människor, och de speciellt unga, att trivas och vilja bo i skärgården. Men det handlar även om att de anser att skärgårdsbor behöver höras i frågor som gäller dem. Det finns även en önskan om modernisering, både av färjor men också av digitalisering i olika former. Slutligen vill de skicka med till politiker att fundera på hur barns och ungas situation ska hanteras med de minskade antalet i skärgården och de ökade kostnaderna vid flytt för att börja skolorna på andra stadiet. Nedan visar en bild av tankarna och diskussionerna som delades i de olika grupperna.

Avslutning

Avslutningsvis är det här kommentarer och tankar från några ungdomar under två korta tillfällen. De har fått möjligheter att reflektera över en kommande skärgårdslag och vilka delar de ser som viktiga att finns med i en sådan lag. Att hålla service och antalet arbetsplatser tillräckligt för att människor ska kunna bo och leva på platsen ses som viktigt så väl som kommunikationerna och elförsörjningen. Det är även viktigt för de unga att skärgårdsbor och ungdomar får höras i frågor som berör dem och att de ska ses som en resurs. Utveckling, långsiktighet och synlighet är nyckelord för en fortsatt levande skärgård.